

Fiere Margriet

Aan de oevers van de Dijle

ca 1222

'Voor het verdedigen van haar maagdelijkheid kreeg Margaretha van Leuven in de 13de eeuw de pittige bijnaam 'Het Fiere Margrietje.' Een seutebees... zo zouden ze haar vandaag waarschijnlijk noemen. We kunnen er nu wel eens om lachen, maar het levensverhaal van ons Margaretha is niet van de poes.

Samen met haar ouders woont ze aan de Dijle tot die buiten haar oevers treedt en hun woning in een gigantische modderpoel verandert. Amandus, haar oom, neemt het hele gezin liefdevol in huis. In de Muntstraat in Leuven baat hij een herberg uit. Margaretha steekt er uit dankbaarheid een handje toe. Iedereen gelukkig dus tot Amandus en zijn vrouw, vrome mensen, beslissen in te treden in de abdij van Villers. Ze verkopen hun herberg voor veel gouden dukaten maar wat voor Amandus een feestelijke afscheidsnacht moest worden, eindigt in een groot drama. De laatste klanten zijn op méér uit dan alleen maar op een kruikje wijn.

Terwijl Margaretha de drankvoorraad aanvult, moorden de als monnik vermomde rovers de hele herberg uit. En die jonge meid? Die zien ze wel zitten. Nietsvermoedend loopt ze even later recht in hun handen. En dat laatste mag je gerust letterlijk nemen... Maar Margaretha weert zich dapper en de collectieve verkrachting mislukt. Woedend en in hun eer gekrenkt doden de mannen de jonge maagd en gooien haar lichaam in de donkere Dijle. Vissers vinden haar en begraven haar langs de oever. En zo wordt Margaretha 'Fier Margrietje'.

Einde verhaal? Niet voor Margrietje! Stralend en geheimzinnig licht haar graf op. Prompt graven de vissers haar terug op en brengen haar naar Leuven. Mirakels blijven niet uit! Zo vertelt Caesarius, een monnik uit een Duitse cisterciënzerabdij, het verhaal van Margaretha van Leuven. Hij tekende het op in 1222 en wilde er de deugd en de eenvoud mee illustreren.

Margaretha van Leuven is patroonheilige van de horeca. Gekleed als dienstmeid wordt ze meestal afgebeeld met een kruikje wijn in haar handen.

In de loop van de tijd wordt het verhaal wat bijgekleurd. Margaretha zal, door vissen gedragen, stroomopwaarts terug naar Leuven drijven. Een wonder! De hele stad spreekt erover. Hendrik I, de hertog van Leuven ziet het zelfs met zijn eigen ogen en hoort de engelen zingen...

Al meer dan 50 jaar wordt in Leuven het 'Fiere Margrietjuweel' uitgereikt: een gegeerde toneelprijs voor de beste acteur of actrice uit het amateurtheater.

Misschien inspireerden diezelfde engelen ook de toondichter van het liedje 'Van het Fier Margrietken'.

Op de hoek van de Leuvense Muntstraat drijft ze in het water.

Foto's: © Ann Beersmans